

## بررسی تاثیر کمیته حسابرسی بر نقد شوندگی سهام در شرکت های پذیرفته شده

### در بورس اوراق بهادار تهران

دکتر اسماعیل اخلاقی<sup>۱</sup> و حدیث کاشی<sup>۲</sup>

<sup>۱</sup> دانشگاه آزاد اسلامی، واحد کرمان

<sup>۲</sup> دانشگاه آزاد اسلامی، واحد کرمان

چکیده - کمیته حسابرسی یکی از مکانیزم های نظارتی موثر برای بهبود کیفیت افشای سیستم کنترل داخلی است که به کاهش هزینه نمایندگی کمک می کند. از این رو، بسیاری از محققان بیان کردند که وجود کمیته ی حسابرسی اثر بخش می تواند نقش موثری در بهبود سیستم اطلاعاتی و ایجاد اطمینان از معتبر بودن گزارش های مالی شرکت داشته باشد. از این رو پژوهش حاضر به بررسی تاثیر کمیته حسابرسی بر نقدشوندگی سهام در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می پردازد. بدین منظور نمونه ای متشکل از ۱۴۷ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران طی سال های ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۵ جمع آوری و فرضیه تحقیق با استفاده از رگرسیون حداقل مربعات تعمیم یافته بررسی شده است. یافته های پژوهش نشان می دهد که بین استقلال، تخصص و اندازه کمیته حسابرسی بر نقدشوندگی سهام در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران رابطه مثبت و معناداری وجود دارد.

کلید واژه - کمیته حسابرسی، نقد شوندگی، استقلال کمیته حسابرسی، تخصص کمیته حسابرسی، اندازه کمیته حسابرسی

مدیره ناشران پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران را ملزم به تشکیل کمیته حسابرسی و سایر کمیته های تخصصی مورد نیاز کرده است.

#### ۱- مقدمه

از دیدگاه تئوری نمایندگی، کمیته حسابرسی مهمترین نقش را در کاهش مشکلات نمایندگی بازی می کند (۱۲). عدم کنترل و نظارت مستقیم بر مدیران بر ارزش سهام تاثیر می گذارد علاوه بر این، مدیران نسبت به سهامداران دارای اطلاعات بیشتری در ارتباط با شرکت هستند و این عدم تقارن اطلاعات هزینه سهامداران محسوب میشود، زیرا آنها نمیتوانند آگاهانه در مورد شرکت تصمیم گیری کنند. بنابراین، مجموعه ای از مکانیزم های حاکمیت شرکتی از جمله کمیته حسابرسی می تواند در مشکلات نمایندگی و نقدینگی سهام موثر واقع شود.

نقدشوندگی یک موضوع مهم برای اوراق بهادار معامله شده در بازارهای مالی است. برای رسیدن به یک سطح مطمئن از نقدشوندگی برای اوراق بهادار لازم است تا به موقع بدون هیچ گونه کاهش قیمت در حجم مورد نظر معامله شوند. نقش عامل نقدشوندگی در قیمت گذاری سهام حائز اهمیت است، زیرا سرمایه گذاران به این موضوع توجه دارند که اگر بخواهند سهام خود را به فروش برسانند آیا بازار مناسبی برای آنها وجود دارد یا خیر؟

یکی از عوامل مورد توجه در انتخاب هر سرمایه گذاری از بین گزینه های مختلف سرمایه گذاری نقدشوندگی سهام است (۲)

رشد اقتصادی در هر کشوری به سرمایه گذاری داخلی و خارجی وابسته است. وقوع تقلب های مالی، موجب کاهش سرمایه گذاری داخلی و خارجی شده و مانع رشد اقتصادی جامعه می شود. از طرفی، پایه و اساس اتخاذ تصمیمات سرمایه گذاری، ارائه اطلاعات مالی مربوط و قابل اتکاء است. اما برخی از شرکت ها به ظاهرسازی یا دستکاری داده های اطلاعاتی که تصویر مطلوبی از وضعیت مالی شرکت گزارش نمی کند، می پردازند. بنابراین، وجود کمیته ای مستقل در شرکت همانند کمیته حسابرسی، به عنوان یکی از ارکان اصلی نظام حاکمیت شرکتی، برای کنترل مداوم چنین فعالیت هایی ضروری است (۱۳)

حاکمیت شرکتی شفاف و بهینه، کلید سودآوری، رشد مطلوب و ثبات شرکت محسوب می شود. به دلیل خاصیت رقابتی بودن دنیای تجارت در تمامی بخش ها، چه در سطح ملی و چه در سطح بین المللی، حاکمیت شرکتی از اهمیت خاصی برخوردار است. بهترین روش برای بهبود و پیشرفت حاکمیت هر نهادی را داشتن کمیته حسابرسی قوی میدانند (۱۱). در برخی از شرکت های توسعه یافته، بسیاری از شرکت ها کمیته حسابرسی تشکیل داده اند تا نقش ناظر بر رویه ها و نحوه عمل حسابداری و گزارشگری مالی واحدهای اقتصادی را به عهده گیرد (۳). در ایران نیز سازمان بورس و اوراق بهادار تهران (۱۳۹۱) هیئت